

Besiktning av motordrivna portar

Innan en ny motordriven port får användas måste den som regel vara besiktigad dessutom finns krav på återkommande besiktning men det finns dock vissa typer av portar som undantas. Portens ägare har som regel huvudansvar att porten är besiktigad.

I detta informationsblad används portar som ett samlingsnamn för motordrivna: slagportar, takskjutportar, vikportar, jalousier, rullportar och grindar.

Vem ställer kraven på besiktning?

Myndigheten Boverket ¹⁾ ger med föreskriften BFS 2018:2 H18 krav på att portens ägare ska besiktiga, sköta och kontrollera porten regelbundet.

Motordriven port som omfattas av besiktningskrav får inte användas om den inte är besiktigad. Det är ägaren som har skyldighet (fastighetsägaren eller bostadsrättsföreningen) att se till att porten inte används innan den är besiktigad. Skulle dessutom porten få allvarliga säkerhetsbrister när den används så är portens ägare skyldig att ta porten ur drift.

Om ett besiktningsföretag (ackrediterat kontrollorgan) finner att porten har allvarliga säkerhetsbrister ”brist med omedelbar betydelse för säkerhet och hälsa” noteras bristerna i besiktningsprotokollet för aktuell port, den får sedan ej användas förrän de allvarliga bristerna är åtgärdade och ombesiktning med godkänt resultat utförts. Byggnadsnämnden som är tillsynsmyndighet för portar i din kommun informeras också om det finns portar som har fått anmärkning med graden ”brist med omedelbar betydelse för säkerhet och hälsa”.

1) Boverket är föreskrivande myndighet för b.l.a. bostäder/byggnader och i sin föreskrift BFS 2018:2 H 18 beskriver man kraven på b.l.a. motordrivna portars utförande samt vilka regler som gäller avseende besiktningen och dess omfattning.

Vilka olika typer av besiktning av portar finns?

För portar finns flera former av besiktning som förklaras nedan:

Första besiktning

Om porten är ny och omfattas av besiktningskrav måste den genomgå en **första besiktning** innan den får tas i drift. Det finns två olika alternativ.

Alternativ 1

Första besiktning av besiktningsföretag (ackrediterat kontrollorgan) måste göras om inte installationsfasen av port ingår i CE-märkningen.

Alternativ 2

Då installationen ingår i CE-märkningen av port. I och med detta så faller kravet på första besiktning av besiktningsföretag (ackrediterat kontrollorgan). Vid installationen av porten kontrollerar installatören portens installation samt vilken miljö porten är monterad i och stämmer av med stöd av ett installationsprotokoll att porten kan användas med betryggande säkerhet där port är monterad och meddelar detta till tillverkaren, som upprättar en ”Försäkran om överensstämmelse”.

För alternativ 2 är det viktigt att det framgår i EG-försäkran till porten att:

- installationskontrollen ingår och

- att EG-försäkringen utfärdas efter att porten har installerats.

Portens ägare är ansvarig att det fästs en skylt på porten när första återkommande besiktning ska utföras (år/månad), detta gäller för alternativ 2.

Återkommande besiktning

Därutöver ska portens ägare avropa fortlöpande **återkommande besiktning** som utförs av ackrediterat kontrollorgan med intervall:

- 2 år för de motordrivna portar som omfattas av besiktning.
- 4 år för motordrivna portar som är inom inhägnat industriområde vilka styrs med impulsdon i kombination med självövervakad klämskyddslist eller med hålldon. Tänk på att stämma av med besiktningsföretaget att 4 års intervall accepteras.

Revisionsbesiktning

Denna besiktningsform gäller om motordriven port byggs om väsentligt, exempelvis byte av styrsystem till annan typ och/eller byte av portens maskineri. **Revisionsbesiktning** skall avropas av portens ägare och utförs av ackrediterat kontrollorgan. Här är det portens ägare som ser till att ett ackrediterat kontrollorgan utför revisionsbesiktning.

Undantag från besiktning

Det finns undantag för första, återkommande och revisionsbesiktning:

- Manuellt betjänande portar
- Motordrivna garageportar och grindar för enskilt bruk i anslutning till småhus är undantagna från krav på första, återkommande och revisionsbesiktning
- Porttyper med mjukt portblad (mindre än 25 m²) som saknar förstynnader, kräver dock ansökan och godkännande från Boverket för att få undantas från första- samt återkommande besiktning.
- Hållondsstyrda rullgaller som manövreras högst 2 gånger/dygn och är placerade i butiksentréer eller liknande är undantagna från återkommande besiktning.
- Skjutdörrar, slagdörrar och roterdörrar som är avsedda för persontrafik (CE-märkta, EG-försäkringen) är undantagna från första- samt återkommande besiktning.

Port som flyttas

Om en port flyttas ska **första besiktning** avropas av portens ägare där själva besiktningen ska utföras av ett ackrediterat kontrollorgan. Om det är en äldre port som flyttas ska den dessutom uppfylla dagens säkerhetsnivå enligt maskindirektivet, som exempel krävs fjäderbrottsskydd om nu denna typ av nedstörtningsskydd saknas för den äldre porten som ska flyttas. Porten kan också behöva utrustas med t.ex. fotoceller. Den flyttade porten ska inte CE-märkas igen.

Loggbok/journal till portar

Varje port ska ha en loggbok/journal där tillsyn, skötsel och underhåll av port noteras. Det är portens ägare som ansvarar för att det förs en loggbok/journal och att den finns tillgänglig. Besiktningsman kontrollerar vid besiktning om det finns loggbok/journal. Om loggbok/journal saknas är detta en brist enligt föreskriften BFS 2018:2 H18.

Portens ägare ska se till att tillsyn, skötsel och underhåll av port fortlöpande sker enligt porttillverkarens instruktioner eller minst 2 gånger per år om instruktioner gällande underhållsintervall saknas från tillverkaren av port.